

ОБМЕЖЕННЯ УРЯДОВИХ ВІСТЕЙ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Вашингтон, 25 вересня. — Всі урядові департаменти й бюро одержали від президента наказ засвоїти собі точно означену однакову систему тримати для себе інформації, яку вимагають охорони з уваги на безпеку країни. Тому, що деякі товариства газетних видавців та редакторів, як також і поодинокі журналісти наперед протестували проти стримування подачі урядових вісток для публіки, президент вислав лист до головних департаментів і урядових агентств з інструкціями, як нові правила треба розуміти й виконувати. "Щоб цю справу з'ясувати просто, треба сказати, що нові правила придумані для того, щоб можливі вороги не дістали інформації про безпеку країни. Інструкції не можна використовувати для затримання вістей, які не мають нічого спільного з безпе-

кою ані для закривання недомогань якихсь урядовців або урядових бюро" — написав Президент у своєму листі. Інформації, про які мова в листі, поділені на чотири ступені, а саме: обмежені, довірливі, таємні й найтаємніші. Оціх останніх треба мати якнайменше і вони відносяться тільки до виняткових вістей, які можуть виставити на небезпеку долю країни.

Хоч президент виразно зазначив, що в новому розпорядку нема мови про якийсь запровадження цензури, та газетні організації негайно почали називати нове розпорядження президента змаганням до запровадження цензури. Воно негайно відбився на видавцях і редакторах газет, бо вони не дістануть повних інформацій від різноманітних урядовців, як досі було звичайно за мирних часів.

ФЕДЕРАЛЬНА ПЕРЕВІРКА РІЗНИЦЬ ХУДОБИ

Вашингтон. — Агенти Бюро Стабілізації цін побували майже в кожній різниці худоби в цілій країні, щоб перевірити, чи вони не порушують правил, виданих для утримання одностайних цін на м'ясо. Різниці худоби існують в 125 містах, а їх кругле число подають на 500. У жовтєвській окрузі перевірили цілу сотню агентів. Вони наїшли дев'ять поламаних законів. Агенція Юнайтед Пресс повідомляє, що

федеральні агенти відкрили всього 96 поломаних у 23 містах. Незалежно від діяння федерального уряду Сенат Злучених Держав схвалив законопроект для накладання квот на худобу на заріз в поодиноких різницях. Директор Стабілізації цін, Майкел ДіСал, твердить, що власники різниць загалом чинять опір різним обмеженням і контролю цін. Перехід у тому веде Американський М'ясний Інститут у Шікаго.

НЕМА ЧАРОДІЙСТВА У СПРАВІ ВОЄННОЇ ПЕРЕМОГИ

Вашингтон. Секретар оборони Роберт А. Ловет попередив націю, що "нема нового, не коштовного або чародійного засобу виграти війну в найближчому майбутньому", не зважаючи на те, що найновіші "оптимістичні оповістки" про можливий розвиток атомової зброї могли дати привід до такого погляду. Він ствер-

джує, що багато новітніх родів зброї можуть являти собою драматичну відмінність від теперішньої зброї, однак, доки будуть точно стверджені результати нової зброї, нам треба рахувати далі на успіх теперішньої. "Кероване стрільня, накреслене на папері, або вигинувше на пробному полі, не зможе це зробити перемоги в Корей", каже Ловет.

СУДЕЙСЬКА ЛАВА ЗА ТЕ, ЩОБ ПРОГНАТИ ГОЛОВНИХ ПОЛІЦІЙНИХ ОФІЦЕРІВ

Нью Йорк. — Слідча судейська лава повіту Кінгс, до якого належить дільниця Бруклін, звернулася з заявою до директора ньюйоркської поліції, щоб він виповів у поліційному департаменті хабарництво й корупцію. Для цього він має звільнити зі служби або здеградувати найвищих офіцерів, про яких була мова під час слівства в великій судейській лаві, нібито вони останніми десяти роками були причетні до закривання недозволених гри й інших беззаконностей. Слідча лава висловила думку, що публічні надокучили різні гарні слова про переміщення інспекторів і інших офіцерів поліції з одного участку на інший або накладання малих кар на детективів, коли самі високі офіцери, в першу чергу інспектори як не безпосередньо, то посередньо дістають хабарі або в інший спосіб користаються з розгалуженого в місті незаконного "гемблества", і за те дають правну охорону злочинним синдикатам. До таких синдикатів належать не тільки власники бюро для приймання закладів на перегонах або й інші, але теж і торгівці наркотиками.

В АМЕРИЦІ

● 60 будинків спалили бунтарі в штаті Марішан, недалеко Сан Луїс, у Бразилії. На чолі бунтарів стоїть адвокат Раймундо Бастос, який хоче позбутися губернатора Сегена де Барроса.

● Тедді Натлі заборудував свою наречену — Мейлі Нахман і сам зголосився до поліції в Бронксі, на передмісті Нью Йорку. Убивник каже, що він діє, давніше був лейтенантом польської армії, а з вибухом другої світової війни вийшов до Західної України, як цивільний. Пізніше опинився на Сибіру, вернувшись як організатор польської армії, утік до Чехословаччини, потім до Німеччини і звідти прийшов до Америки.

● Помер д-р Джан Гурський, проф. початкової школи в Сіті Каледжі у Нью Йорку. У Йонкерсі, під Нью Йорком, померла Герміна Яноскі, мати проф. математики з університету Нью Йорку. Юлія А. Яноскі з Вашингтону повідомляють, що померла Станіслава Миколайчик, жінка д-ра Миколайчика, польського ескадрона прем'єра. Вона мала 50 років життя.

● Заповідав річний прибуток Злучених Держав висістю 400 білльйонів доларів, економіст Леон Казерлінг, з Президентської Королівської Економічної Ради, повідомляє, що найбільш чистих роки. Теперішній прибуток досягав \$325 білльйонів.

● Винайшла машину для поборовавання пістряка ("рака") Джанет Електрік Компані. Машина діє при допомозі атомової енергії, сила якої рівняється силі усіх запасів ради у світі.

● Курс для стенографістів організував підприємство Док Понт у Вашингтоні, щоб пристосувати своїх робітниць для потреб своїх бюро. Дівчата працюють платно і водночас вчаться новій професії.

● Заповідав річний прибуток Злучених Держав висістю 400 білльйонів доларів, економіст Леон Казерлінг, з Президентської Королівської Економічної Ради, повідомляє, що найбільш чистих роки. Теперішній прибуток досягав \$325 білльйонів.

● Винайшла машину для поборовавання пістряка ("рака") Джанет Електрік Компані. Машина діє при допомозі атомової енергії, сила якої рівняється силі усіх запасів ради у світі.

● Курс для стенографістів організував підприємство Док Понт у Вашингтоні, щоб пристосувати своїх робітниць для потреб своїх бюро. Дівчата працюють платно і водночас вчаться новій професії.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ЗА ПРИВЕРНЕННЯ ІТАЛІЇ ПОВНИХ ПРАВ

Вашингтон, 26 вересня. — Президент Труман закликав вчора італійського прем'єра — Альчіде де Гаспері, що Злучені Держави та їх уряд є за тим, щоб Італія була привернена всі права вільної нації. — Вже сьогодні Злучені Держави, Британія і Франція мали б проголосити в цій справі спільну декларацію, заявляючи, що вони одобрюють звільнення Італії від всіх моральних, політичних, господарських і військових обмежень, наложених на неї мировим договором. Як відомо, в цьому договорі є окрема клязкула про воєнну вину, що є певним моральним судом італійського народу, як теж окремі обмеження італійських збройних сил до 250,000 сухопутних військ, 350 літаків і 132 кораблів. Повідомлення в цих справах проголошено вчора з Білого Дому, після конференції прем'єра де Гаспері з президентом Труманом, яка тривала 45 минут. В повідомленні сказано: "Д-р де Гаспері вказав на противорічності між духом італійського мирного договору і теперішнім положенням Італії, як рівноправного члена спільноти вільних націй. Він поінформував президента про законне бажання італійського народу, щоб ці противорічності були усунені. Президент закликав прем'єра, що уряд Злучених Держав рішучий, щоб описана ним ситуація була направлена в дусі рівності і приязні. Він висловив надію, що приділений тепер цій справі розгляд буде задовільно завершений". Президент Труман висловив теж в користь дотеперішнього американського становища щодо привернення італійської суверенності на вільній території.

рії Трієсту, хоча в комунікаті цього виразно не сказано. Поодинокі проблеми італійської політики, зокрема справу Тріє-

сту, прем'єр де Гаспері обговорював описав ще на пресовій конференції в Національному Пресовому Клубі.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЬЧІДЕ ДЕ ГАСПЕРІ (зправа), передивившись вчорашню конференцію з президентом Труманом на нарадах зі секретарем скарбниці, Джаном В. Снайдером, з'ясувавши йому італійські потреби американської матеріальної допомоги, щоб Італія могла виконати перебрані обов'язки в спільній оборонній підготовці. Президент Труман описав записки прем'єра де Гаспері, що Злучені Держави одобрюють привернення Італії всіх прав вільної нації.

ЧЕШСЬКИЙ ПОСОЛ ТОРГУЄТЬСЯ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ ОВТИСА

Вашингтон, 25 вересня. — Владімір Прохазка, посол Чехословаччини, дав зрозуміти, що його уряд готов пере-

говорювати про звільнення американського журналіста Вільяма Н. Овтиса з десятирічної тюрми, коли Злучені Держави припинять свої економічні обмеження супроти режиму в Празі. Посол Овтиса вказував, що справу майже дві години на пресовій конференції. Він доводив, що Америка робить різницю у своїй економічній політиці, а при цій нагоді він спростував "багато помилкових інформацій", поширених в цій країні про справу Овтиса. На настирливі запити кореспондентів Прохазка відповідала чітко і не закривав наміру довести до нових переговорів в цій справі між обома урядами. На запит, чи Овтис живе, він відповів, що, згідно з недавніми інформаціями, йому в тюрмі "поводиться добре". Він теж згадував про потребу "проочищення атмосфери в політично-економічній діяльності ведення війни" між двома країнами. Він заперечив, однак, наче б послаблення економічних обмежень мало бути окупом за самі переговори в справі Овтиса.

В СОВЕТАХ ГРАБУЮТЬ НАГРABОВАНЕ

Москва. — В совєтській пресі ведеться тепер шалена кампанія проти "розкрадання соціалістичної власності", головною в сільському господарстві. З повідомлень виходить, що на всіх просторах Совєтського Союзу селяни крадуть пограбоване від них урядом збіжжя та інші продукти. Щоб запобігти тим крадіжкам, заведено всілякі контрольні й контрольні заходи. Адміністрації книг колгоспів повинні бути контрольовані партійними органами щонайменше шість разів річно.

ЧЕТВЕРНАТЯ В УКРАЇНІ

Москва. — Совєтська преса повідомляє, що українка — Ксенія Гаврилова в місті Краснодон народила четвернята. Вона вже мала семеро дітей, в тому два рази близнята. Всі діти живуть. Ксені "присвоєно звання матері-героїні Совєтського Союзу".

КОНФЕРЕНЦІЯ УНН ОБЛАСТІ АМСТЕРДАМ-ОБЕРН-СИРАКУС

Сиракуз, Н. Й. — Областна конференція Українського Конгресового Комітету, що охоплює місцевості Амстердам, Оберн, Бінгемтон, Бофало, Когове, Елмайрт, Геркімер, Рочестер, Сиракуз і Ютика, відбудеться в неділю 30 вересня 1951 в Українському Народному Домі в Сиракузах, 1317 Лафает Стріт. Початок конференції призначений на 10 год. перед полуднем. Участь

відділів згаданих місцевостей обов'язана. Доповіді будуть короткі. Ініціатором і господарем конференції буде місцевий відділ. Того самого дня в год. 7 вечорі стараннями місцевого відділу відбудеться велике громадське віче, на якому промовлятимуть представники УНН та місцеві промовці. Зголошуватися треба на адресу: Д-р І. Заваликут, в Народний Дом.

НОВА ВИМІНА НОТ ЩОДО ПЕРЕГОВОРІВ В КОРЕЇ

Токіо, 26 вересня. — Після вчорашнього перервання комуністами нових розмов між зв'язковими старшинами в справі передумов відновлення переговорів щодо перемир'я в Корей, альянський головний командант на Далекому Сході ген. Метью Ріджвей, переслав сьогодні комуністам повідомлення з пропозицією продовжувати ці переговори між зв'язковими для встановлення "задовільних для обох сторін" передумов відновлення повних переговорів між делегаціями. Повідомлення ген. Ріджвея передав комуністам альянський зв'язковий і описав одержав від них відповідь, зміст якої ще невідомий. Вступні переговори між зв'язковими комуністами перервали після двох днів, відкинувши домагання, щоб ці переговори відбувалися відразу між головними делегаціями та щоб насамперед обговорити створення "відповідної машинерії", яка в майбутньому прослідкувала б еventуальні порушення невірності місця переговорів. "Альянти зі свого боку пропонували, щоб насамперед між самими зв'язковими домовитися щодо передумов дальших переговорів

5 ВОРОЖИХ ЛІТАНІВ ЗБИТО І 5 ПОШКОДЖЕНО В НАЙДОВШІЙ ПОВІТРЯНІЙ БИТВІ В КОРЕЇ

Токіо. — Над територією Північної Корей відбулася вчора найдовша в дотеперішній війні повітряна битва, в якій п'ять ворожих літаків було збито і других п'ять пошкоджено. Битва, в якій взяло участь 37 альянських турболітаків проти 80 ворожих, тривала 35 минут. Всі альянські літаки повернулися на свої бази. Сухопутні бої на фронті теж вчора обмежувались до 40-мильового гірського хребта на центрально-східному секторі на північ від Янгту. Поліпшуючи свої позиції на флан-

ЗДОРОВ'Я КОРОЛЯ АНГЛІЇ ПОЛІПШУЄТЬСЯ

Лондон. — Населення Англії та інших країн британської імперії народів все ще з великим неспокоєм слідкує за розвитком в стані здоров'я короля Юрія VI, який минулої неділі перейшов важку операцію легенів, при чому "частину, або одну цілу легеню" йому вирізано. В останньому здоров'я короля почало поліпшуватися і у вчорашньому лікарському повідомленні, вже шестому після операції, сказано, що король вперше після операції прийняв поживу і поступово приходить до сил, хоч загроза ще не цілком минула. Вістка про дальше поліпшення в стані здоров'я короля помітно заспокоїла загальне населення, що вже перестало розхоплювати кожне видання газет, щоб познатиомитися з кожним новим повідомленням в повідомленнях з Букінгемського палацу.

ІРАН ВИКИДАЄ АНГЛІЙСЬКИЙ НАФТОВИЙ ШТАБ

Тегеран, Іран. Іранський уряд поставив вчора ультимативне домагання трьом соткам британських нафтових техніків і спеціалістів, щоб вони забралися з Ірану найпізніше до 4-го жовтня. В ультиматі сказано, що вони повинні покинути Іран впродовж одного тижня, який починається 27-го вересня. В тому самому ультиматі, переданому за посередництвом Іранської Національної Нафтової Компанії, доручається місцевим іранським властям виявити видаючим англіїцям "найбільшу чистість" та всю можливу допомогу в ліквідаційному погляджуванні формальностей, щоб вони вийшли з Ірану, "в найбільш приємельському наставленні". Представник уряду заявив, що коли б тепер ці англіїські спеціалісти вже навіть просили залишити їх на праці, вони б були відкинені. Рівночасно в іранській пресі появилось повідомлення про торговельний договір зі Соведами, які мали заявити, що вони купуватимуть Ірану "все, що він може продати", а в совєтській пресі вже пишеться про теперішнього іранського прем'єра Моссадеда, як про "великого патріота". З Лондону повідомлено, що там відбулися спеціальні наради уряду, на яких розглянуто справу іранського домагання щодо виїзду британських нафтових спеціалістів.

В СВІТІ

● Майор Нью Йорку Імелдальері вилетів з Риму до Тель Авіву літаком держави Ізраїль. В Римі злітає на обід свою улюблену італійську національну страву — спагетті — лише в посольстві ЗСД.

● Європейська Рада — неофіційний парламент Європи — відклала свою сесію на 15 жовтня сесію у зв'язку з британськими перевиборами, що почнуться 25 жовтня.

● В червоному Китаї селяни переміщують за промисловими товарами на які за час з 1-го червня по другий тиждень вересня на 23%, тоді як ціни на продукти за цей же час зросли лише на 14,8%.

● Ізраїль відмовляється дати свої контингенти для військ ООН, послаючись на напружені свої взаємини з сусідніми арабськими країнами.

● Іранський суд засудив совєтського шпигуна на довічне ув'язнення. Шпигун був підв'язаний 8 місяців тому.

● Пекінське комуністичне радіо повідомляє, що молода американка Гілтон, яка 1943-1945 працювала у ЗСД як атомовий науковець, тепер працює разом зі своїм чоловіком на "таринний бар" у внутрішній Монголії. Радіо подає "мирне послання" пани Гілтон до американських науковців. Вона в Китаї з 1948 р.

● Данія купила 30.000 тон вугілля в СССР.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНЕ ПІДПІЛЛЯ

Минулої неділі американська преса згадала за протести, внесені Литовсько-Американською Радою та Польсько-Американським Конгресом до Об'єднаних Націй з приводу постанов, запропонованих Міжнародною Правничою Комісією, а звернених проти допомоги Заходу проти комуністичних рухів у совєтських країнах. Ці постанови мали б увійти до міжнародного кодексу, який буде запропонований цієї осені для затвердження Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Це ті статті, в яких говориться про "терористичні акти", ціль яких викликати громадянську війну в якійсь країні. Та автор цього проєкту, Веспасіан Пелла, утікач з комуністичної Румунії, сам запевняє, що він не має ніякого заміру шкодити визвольним рухам, бо й сам бере участь в одному з них. До того над цим дебатоватимуть в Об'єднаних Націях і справа певно виясниться. Все ж таки, не зважаючи на цей інцидент, треба ствердити, що про визвольні рухи та підпольні акції було останніми часами чимало поважних голосів. На один такий голос хочемо звернути увагу, себто на статтю п. н. "Revolt in the Soviet Satellites?" (by Tris Koffin), поміщену в тижневику „Нью Ріпоблік" (з 24 вересня 1951).

Автор виходить із того факту, що спротив комуністичній диктатурі зростає в Совєтах, Китаї і сателітах, бо ж зростає також гніт і нужда. Ті, що зв'язані з тими протикомуністичними рухами, домагаються від Злучених Держав моральної, організаційної та матеріальної допомоги. Вони хотіли б мати офіційну заяву, що Америка вважає приятелями тих, що намагаються скинути комуністичне ярмо. Хотіли б, щоб Злучені Держави взялися за організування талантів, енергії та інтелігенції тих мільйонів, що втікли зі Сходу, включно з творенням „визвольних армій" з охотників. Вкінці домагаються від Заходу, щоб він ввійшов у зв'язок з організованими підпільними організаціями і постачав їм зброю. Автор обговорює далі підпільні рухи в Болгарії, Румунії, Угорщині, Польщі, Чехословаччині, Албанії і в совєтських зонах Німеччини та Австрії, які тепер „на найвищому щаблі". Але підкреслює, що провідники тих рухів ті думки, що коли вони впродовж року не дістануть від Заходу допомоги, то Росії впадуть ті рухи припадати „такими масовими чистками, які відбуваються тепер у чотирьох російських республіках". Саме підпілля, без допомоги Заходу, не вдержиться.

Насувається питання, чому властиво Америка чи Захід не дають підпільним рухам цієї допомоги. Автор відповідає, що американські військові провідники не дуже вірять у таку зброю як повстання. На їхню думку допомога Заходу підпільним рухам означає війну, бо ж у разі вибуху повстання треба б помагати повстанцям, як своїм приятелям, або кидати їх напризволяще. Тому, якби навіть і помагати повстанцям рухам, то тільки тоді, коли б Америка була готова підтримати своєю армією акцію повстанців, себто можливе повстання. Неохото до допомоги повстанцям рухам виправдується ще й тим, що ті групи, які заангажовані в цю акцію, розбиті, політично поділені й посварені.

Сам автор, як виглядало б, ставиться прихильно до підпільних акцій. Він хотів би рятувати бодай найновіші підпільні акції, які Кремль та Комінформ певно зліквідують, якщо їх не підтримає Америка. Та надія на таку підтримку в нього слаба.

Як бачимо справа важлива, дуже актуальна та загального значення.

ПОДАТКИ І ЦІНИ

Після першого листопада треба сподіватися дальшої підвищення цін на цілий ряд товарів в подібному продажі. Цим разом підвищення цін обумовлена підвищеною податків, отже практично уряд сам заставляє продавців до підвищення цін, а покупець, доплачуючи додаткові центи чи долари за поодинокі товари, платитиме додатковий податок. З цих додаткових податків уряд сподіється здобути дальших коло 800 мільйонів доларів до свого бюджету в наступному році. Значить, нові податкові тягари, що їх уряд планував наложити на продавців, спадуть практично на консументів.

Згідно з дотеперішнім плануванням, подорожувати алкогольними напитками і пивом, цигаретками (один цент на пачці), газоліном (пів цента на галлоні), автомобілі (на 7.2%), всіляке домашнє приладдя і електричні машини, хоча подешевіє електричний струм для домашнього вжитку (на 3.2%), дітковий пудер і олива, сисилка телеграм та деякі інші продукти і послуги, хоча в загальному кошта прожитку знову збільшаться.

Все це витворює складну ситуацію, яка не задовольняє ані продавців, ані консументів, а вже найменше широких мас організованого робітництва. Аналіз виказує, що в останніх роках кошта вдержання уряду збільшилися далеко більше, ніж кошта прожитку. Тому теж робітництво починає ставити домагання,

щоб податки включити в кошта прожитку і відповідно до того регулювати заробітну платню, видаючи гасло „платні після податків". Продавці зі свого боку теж мають подібні претенсії і виділяють домагання оцінки зисків після податків і відповідно до того визначувати заробітні платні для робітників. Але самої проблеми не розв'язують ані претенсії продавців, ані консументів. Навпаки, вони тільки комплікують, бо в такому разі консументи мали б платити податки за продавців, а продавці за консументів, замість платити кожний за себе.

В теперішніх обставинах єдино реальною можливістю зменшити кошта прожитку було б зменшити кошта уряду та його астрономічних видатків на оборону. Це знову ставило б в смертельну загрозу вже не тільки наші кошта прожитку, але й саме життя, бо наша оборонна невідповідність була б запрошенням до нападу з боку агресивного большевизму. Тим самим, наші господарські і податкові труднощі мають свою первопричину в теперішньому загрозливому міжнародному положенні та в збільшенні загрози комуністичній агресії. Ми платимо кошта миру і волі, які ніколи не можуть бути завеликі. Але ці кошта були б мінімальні, якщо б перестала існувати найбільша загроза для миру і волі — пофарбований на червоно російський імперіалізм.

І. Я. Хамуляк.

Розподіл ССРСР та рівновага сил

Проблема розподілу ССРСР (не Росії — як це дехто пояснює) та питання рівноваги сил на Далекому Сході є для українців подвійно цікава: 1. Розподіл ССРСР — це різнозначне майже із самостійністю України. 2. Рівновага сил на Далекому Сході, це передумова збереження тої самостійності на довгий час. Воєна самовизначення може стати пустою фразою, якщо за ним не приходить конкретні можливості до самовизначеності і самостійності зберегти. Рівновага сил на Далекому Сході це не лише життєва проблема України, це також основа сили і впливу Америки.

Недавно (5. 8. 1951) Нью Йорк Таймс помістив статтю секретаря стейту Ачесона п. н. „Що це сучасність". Кинувши кілька майстерно сформульованих думок про те, як важко з'ясувати собі суть „сучасності", тим більше, що не маємо ніякого загально прийнятого критерію для визначування „початку" того, що є сучасністю, Ачесон в дальшому доходить до ось такого твердження: „Поза Совєтським Союзом існують ще інші труднощі, може навіть і більш. Важливою справою в наших діях є сьогодні те, що мусимо так робити при усунуванні безпосередніх труднощів, щоб ми могли

в майбутньому кермувати тими дальшими".

Що ж це ті дальші труднощі?

„Поза ССРСР... я бачу дві проблеми... Одна з них, це проривання величезної маси населення Азії, населення, яке починає почувати, що воно має і повинно мати свій вплив в світі в пропорції до своєї чисельності і до своєї культури", говорив Ачесон, а друга небезпека це проблема „зростаючого в світі голоду", який річ ясна може найбільше дошкулую надалі до часу діє саме в Азії. „Великі імперії в світі", заявив ще Ачесон, „виросли і впади тому, що вони звали собою з вузьку ціль".

Слушності тим твердженням аж ніяк відмовити не можна, а що й говорив керманчик американської закордонної політики, то й не можна їх легковажити.

Бажачим мабуть з'ясувати суть заключення мирового договору з Японією той сам Нью Йорк Таймс в своїй редакційній статті „Eastern Triangle" (з дня 20. 8. 51) між іншим пише: „Далекій Схід можна собі з'ясувати як трикутник у такому виді: Японія-Китай-Росія. Якщо ті три потуги є відносно рівні на Далекому Сході, тоді є мир. Жадна з них не хоче бачити другої сильні-

шої, в домінуючій ролі". Мимоволі насувається запит: 450 мільйонів китайців, понад 80 мільйонів японців а скільки ж росіян потрібно тут для рівноваги? Чим силу Росії взагалі мірити: географічною довжиною та шириною, чисельністю населення, чи може „геніальністю" ідеології? Нью Йорк Таймс, на жаль, не відповідає ніяк, а тільки пише: „Китай не був би більшою потугою, якщо б Росія контролювала Японію, одинокую індустріальну країну Сходу з величезним робітничим резервуаром. Росія знову не могла б ніколи погодитися — на довшу мету — з опануванням Китаю Японією і ні теж навпаки, щоб Китай заволодів сьогодні Японією. І коли тепер Японія заслаба, щоб могла знову заволодіти Китаєм, її інтерес у тому, щоб Китай і Росія були однаково незалежними і сильними. Це може статися тільки тоді, коли Китай знову дістане контроль над Манджурією, її однією індустріальним районом, яким тепер володіють росіяни і це є одним із найважливіших факторів сили, на який доведеться зважати в найближчих роках". Америка в такій ситуації повинна б на думку Нью Йорк Таймс — упереву тут ту роль, яку мала війна в Європі Англії: своїм потенціалом звичайно в тій грі включатися там, де на її думку, перемога запевнювати перемогу Америки...

Як бачимо розрахунки доволі влучні, хоч незвичайно склалася ситуація. На тому тлі можна зрозуміти теж американський поспіх в „ставленні на ноги" вчорашнього свого противника Японію, але рівночасно й намагання ту саму Японію тримати на припоні, значить, не зробити її надто сильною. Це так сказати б розрахунок на теперішню ситуацію, однак не на випадок війни з ССРСР і Китаєм і їхній провал.

Маючи це на увазі, можемо тепер з'ясувати собі складні проблеми розподілу ССРСР на національно-незалежні держави. В розрахунках НІТ — Росія (а він напевно розуміє сьогоднішні ССРСР) мала б становити один із трьох потуг, які мали би бути основними формотворцями рівноваги сил на Далекому Сході, а тим самим „відтягувати" Америку в її бою за свій вплив на тих теренах. Хоч з другого боку Америка не хотіла б ніяк бачити надто сильної Японії, ані другої потуги на тому терені.

На нашу думку в основу нового ладу на тих теренах повинно бути встановлення окремих національно-незалежних держав. З України, Білорусії, Кавказу, Туркестану, Центральної Азії, а дальше Манджурії, Кореї, Філіппін і т. д. можна сформувати рівноважні сили, але іншими словами миролюбних членів ОН. Це відібрало б потугам на тому терені їх „предмети консолідації" і створило б „неутраляні зони" поміж ними. Прийнявши ідею національних держав, підтверджену картою ОН, її перетворення треба б трактувати як акт агресії, проти якого повинні б усі сили ОН одногласно стати. Цю ідею повинні б крім себе повні піддержувати Туреччина, Іран, Афганістан, бо це справа їх власного існування.

(Закінчення на стор. 3)

В чім сила комуністичного режиму?

(Розмова з новим емігрантом із Сов. Союзу).

Він, новий емігрант, виходив, під сонцем сталінської конституції". Має 36 років. Проїшов школу Комсомолу, але в партію, з обережності, не записався, хоч знав, що кар'єру в совєтській державі може зробити тільки комуніст. На питання, чому він відмовився належати до компартії, мій співрозмовник відповідає одним словом: „Страшно".

З дальшої розмови виийшли на яв деякі подробиці, над якими слід кожному подумати, хто цікавиться розвитком комуністичного режимів, які вже опанували велику частину земної кулі.

Питаюся, на чім стоїть комуністичний режим, і чи є надія, щоб його вдалося повалити внутрішніми силами. Мій співрозмовник крутить голову: Чи була надія повалити внутрішніми силами, без II. світової війни, диктатуру Гітлера або Муссоліні? Ні! Ці диктатори ще й досі панували б у своїх країнах, коли б були, з дурної голови, не влізли в війну. Так і з режимом Сталіна. Комуністична диктатура панує вже ціле людське покоління на Сході Європи. Виросли нові люди, які собі іншої влади вже й не уявляють, окрім комуністичної. Щоб зробити внутрішній переворот, треба, щоб були опозиційні організації, які б вели свою роботу, збирали противників режиму, готували силу для виступу проти диктатури. Треба, щоб між людьми, в тайних організаціях, вироблялося взаємне довіря і спільна ідея. До цього не хоче допустити комуністична влада, і вона має за собою, щоб не дати людям організуватися. Звісно, про це дбає в першу чергу тайна поліція — МВД, — через своїх агентів, шпівнів і провокаторів. Ці агенти сидять усюди і, як треба владі, самі творять „опозиційні" тайні організації, щоб зібрати і винищити активний елемент, який може в суспільстві виявитися.

Друге питання, на чім стоїть комуністичний режим, виявляє новий емігрант таким способом: Комуністичну диктатуру не навидити величезна більшість населення совєтської держави. До цих ненависників режиму (як це не дивно здається на перший погляд) належать також численні комуністи. Але, проте, всі ці противники комуністичної диктатури мусять вірно служити диктатурі і її зміцненню. Для цього сама собою утворилася в совєтській державі своя система.

Насамперед — це постійне ширення недовіри і взаємної ненависті між комуністами і цілим совєтським апаратом. Відомо, що молоді легко піддаються пропаганді диктаторів, а тому і Гітлер і Муссоліні завжди демагогічно апелювали до молоді й те саме робить Сталін. Члени „Гітлерової Молоді" готові були вмирати за „фюрера", не питаючи, чи та смерть буде потрібна батьківщині, чи ні.

Але із молодих хлопців згодом виростають зрілі люди, побувала в них, в далеких таборах — назавжди ставала ворогом большевизму.

Тюрми і табори Совєтського Союзу перетворилися у своєрідні опозиційні до комунізму політичні школи, де зустрічаються люди з різноманітними поглядами і знаннями, обмінювалися думками, дискутували і врешті решт виходили політично обізнаними людьми.

Правда, це було дуже небезпечно, бо III. відділ НКВД насладжував густу сітку шпівнів — „сексотів", завербованих з самих в'язнів, яким обіцяли якісь привілеї — кращу і легшу працю, трохи хліба чи якісь харчі, обіцяли „дотермінове звільнення" і т. д.

Але люди гуртувалися по два чоловіка і десь у затишку в куточку, щоб ніхто не чув, вели розмови на політичні теми.

Між іншим у справжніх політичних діячів виникає гостра потреба таких розмов-диспутів, і ніщо — ніякі репресії не можуть залюкати мужних людей від діяльності. Навпаки, свою діяльність вони так майстерно замаскують, що НКВД часто-густо й не здогадується про них.

що починають „самостійно і критично думати: Комуністична партія має досить засобів, щоб довідатися, котрий із її членів виявляє сумнів і втрачав бувалий „ентузіазм". Такий критичний вік для комуністів настає між 30-35 роками або й пізніше. Людина з здібностями здобуває в такому віці вже поважне становище в апараті, і вже думас про свій власний добробут, а партійні резолюції приймає з деяким недовірям, як „фантастичні". Такий комуніст може вже став „червоним директором" фабрики, має вліду і автомобіль, одружився, і йому вже не хочеться марнувати час на безкоштовних партійних зібраннях, на яких тільки треба кричати „славу" Сталінові!

Коли партійні контрольні органи помітять упадок ентузіазму у такого комуніста, то зразу натравляють на нього молодих комуністів, що самі мріють про кар'єру, про вліду і про автомобіль. Зразу такому комуністові приписують „побутовий розклад" і подібно, навіть зробиють із нього „поклонника гнилого Заходу", а за цим приходить арештування, конфіскація майна, заслання на каторжні роботи і т. д.

Не треба думати, що „критичний період" починається у всіх комуністів у віці після 30 років. Але комуністична система безоглядно послідовна: вона не мусить обов'язково того зацепити, що виявив свій критичний погляд на комуністичну диктатуру: її жертвами падають часто саме найбільші „ентузіасты" комуністичного режиму: ті, що вчора допитували інших в органах МВД, сьогодні попадають у ту саму келію, де вони іншим зуби вибивали. Тепер інші поспішають з ними вибивати.

Що робити такому комуністові? На що надіятися? На поміч своїх приятелів і товаришів? Ті цураються його як чуми. Чи знайде він симпатії серед безпартійної маси? Ні. Тільки надія на ласку всемогутнього Сталіна може йти утратити. Тому то ці люди, що попали під колеса комуністичного воза, пишуть листи до „батька народів", щоб їх помилював, бо вони невинні і готові далі вірно служити режимові. Нераз буває, що Сталін таких „опальних" комуністів милує (приклад — Рокосовський), і такі амnestовані служать вдосталь вірніше владі ніж перед тим.

Отже: маса боїться комуністів, але самі комуністи боїться свого апарату. Цей взаємний страх лежить в основі комуністичного режиму. Сам Сталін боїться свого апарату. Чим більше боїться, тим дужче мусить тиснути на своїх підданих, застрашувати їх.

Р. В.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найвідоміші українські сили в один ідейний мова і поставила його на службу нашим країнам та нашому повновладному українському народові.

Багато видатніших в'язнів хотіли своє знання і політичний досвід передати іншим. А чей хтось виїде з того пекла. Вони не лише висловлювали свої погляди, вони систематично їх викладали. Повставали цілі тасміні школи. Очевидно праця проходила маленькими гуртками й законспіровано. Учасників „школи" перед тим уважно вивчали. І така школа була до певної міри маленькою організацією, що мала завдання поширювати протибольшевицькі думки.

Люди зв'язані з собою спільною тасміницею — помагали взаємно собі й іншим. Вони намагалися заперечити існуючу дійсність. В салі звіств, в світі потоптання людини, вони намагалися дати про людську волю. В світі тріумфууючого терору НКВД, в світі, що був тріумфом режиму над мільйонами своїх свідоміх чи неспівоміжних ворогів — вони саботували цей тріумф і це знущання — старочисне полетисті муні. Намагаючись допомогти пережити ліхольоту.

(Продовження буде)

Іван Хмельницький.

В КРАЇНІ РАБСТВА І СМЕРТІ

16)

Нас пригнали сюди і примушили спочатку збудувати тюрми для себе самих, а потім корчувати ліс, рвати скелі, будувати тимчасові шляхи. Взяли і влітку до побудування бараків, нам довелось спати на холодній землі і під снігом. Люди вставали вранці мокрі, холодні і знесилені. Але бралися до роботи, стикаючи в руках сокири і пилики. Ніхто не хотів відставати. Навіть страшенні взимку морози не могли зупинити цієї затижної боротьби з природою.

Щож примушувало в'язнів так працювати? Совєтський ентузіазм, ударництво, соціалістичне змагання? Ні! Лише могутня сила, якою наділено кожну живу істоту: справа до життя і боротьба за те, щоб жити.

Вудуючи табір, кожен з цих підневільних „піонерів" большевицької „культури", чудово знав, що чим довше він житиме в снігу, тим швидше загине — тим швидше загине — тим швидше загине. Звідсіля і бажання швидше збудувати житло і переселитися у затишок, чи під дах хочби смердючого перенаселеного бараку. Тому, коли почали будувати взимку, всі намагалися закінчити будівництво до весни. Розпочати влітку, — скінчити на осінь — тобто до початку двох найнездоровіших сезонів у тих місцях. Страх залишитися без даху, примушувало бідлаших в'язнів показувати справді чудеса у „темпах соціалістичного будівництва".

Таку тюрму — табір на 10 тисяч чоловік будували за три місяці 150 людей.

Читач запитає: чому ж в'язні працювали на інших таборах, що не мають нічого спільного з будівництвом житла? Що ж примушувало людей працювати там?

Знов та сама справа до життя. Адже ж у совєтських виправно-трудових таборах уся система харчування побудована у прямій залежності від виконання виробничих норм.

Ось, наприклад, офіційні норми горношорського трудового табору в 1938 р. В'язні отримували щоденно за виконання норми 50% 400 гр., від 50-75% — 600 гр., від 75-99 — 700 гр. і за 100% норми — 800 грамів хліба. Другу страву — кашу чи пірижок, чи рибу, отримували лише ті в'язні, які виконували норми від 100% і вище. Виконання до 99%, давало право на отримання лише першої страви — тобто звичайної тюремної залупи — низькокалорійної балади.

Людина, що кілька днів не змогла виконати норми повинності і тому отримувала підряд кілька разів зменшений раціон, при важкій роботі і страшенному холоді — охлявала, підпадала і скочувалася до „абісіні", або „слабосилки".

Щоб зберегти життя, в'язні працюють, видаючи свої останні сили на вимоги „соціалістичної батьківщини". Їх праця безплатна і продуктивна. Транспорт і харчування дешеві. А крім того вони гинуть, здійснюючи план контингенту НКВД.

В такий спосіб у „самій демократичній в світі країні" — неможливо зростають табори НКВД. Це оплачується. Це чистий зарібок для країни рад. Чому ж тих таборів не збільшувати? Адже вони розбудовують державу, скорочують шлях людства до соціалізму, а мільйонів жертв не могли.

Зробимо тепер екскурсію у недалеке минуле. Згадаймо, що перед кожним новим величезним будівництвом починалися хвилі шаленого терору і арештів. Наприклад, 1929 р. почали будувати Біломорський канал, тоді одноразово почалася кампанія по „розкуркуленню" і масові репресії. 1933 р. большевики захопили будувати канал Москва-Волга і того самого року підноситься хвиля арештів. 1935 року розпочинається будівництво військових автострад Москва-Мінськ, Москва-Калуга, Москва-Київ, і одночасно почалася нова повідь арештів...

Як же так — мільйони безвільних невольників у таборах. Де депутати від народу? Чому ніхто ніколи не робить запитів у раді? Чому не згадується про це об'єктивно в пресі? Чому, коли вимерло на Україні 8-10 мільйонів людей, не було в жадній газеті написано стрічки?

Чому? На сто тисяч різних „чому" свого народу большевики і не хотіли відповідати. Одягши народам величезний мародерський НКВД — вони сміло й легко демонструють всім лише захоплення і щастя тих народів.

Табори школи антибольшевизму.

Зорганізувавши на більшу скалю свою машину всеохоплюючого терору — ГПУ і НКВД, большевицькі організатори не добачували, яку величезну небезпеку являють собою поправні табори.

Цих людей не виконували на ідейних марксистів, що поділяють б погляди і потворні концепції вчення Леніна-Сталіна. А навпаки, кожна людина, що

НА СВОБОДІ РОЗДОРІЖЖЯХ

(3 відвідин у Секретаріаті Пан-Американської Української Конференції)

Власне таку ділянку обрали собі Пан-Американська Українська Конференція, або, скорочено, ПАУК. Праця почалася з обмежених завдань: бути зв'язком між центральними українськими організаціями ЗША, Канади, Аргентини, Бразилії, Венесуели, Уругваю, Парагваю; де є наші українські організації. Однак, українська еміграція в цих країнах не упала з неба, а прийшла з різних держав Європи і сьогодні ще йде. У зв'язку з цим, поширюється й сфера завдань та праці Пан-Американської Української Конференції.

Правда, кожну працю можна зв'язати й розгорнути. Конференція обрали цей другий шлях. Минувло три роки тихі, але наполегливої праці і нині ПАУК конференція стала дуже цікавою установою. Стала справжнім „ПАУК-ом“, що більш чи менш „оплутав“ цілий світ.

Ви заходите до Секретаріату і коли маєте трохи вільного часу, то довідаєтесь про дуже цікаві речі. Маєте враження, що попали у мале міністерство закордонних справ.

Знову таки, почалося з малого. „ПАУК“ — працює в тісному контакті з Конгресовим Комітетом. Цей останній, як відомо, видає кілька добрих книжок англійською мовою про Україну для ознайомлення чужинців. А розсилає їх ПАУК. Однак, розсилає не будь-кому, а лише видатнішим чужинцям, що так або інакше цікавляться справами Сходу Європи і мають або можуть мати вплив на політичне життя у своїй країні, а також поза межами її. Таких людей треба знайти — звідси листування з українськими організаціями та дітями майже по всіх державах світу. Від цих організацій ділять ПАУК дістає не лише ті адреси, але й більш характерні відомості відносно людей та їх політичних чи наукових інтересів. І тоді таким людям висилається інформаційна література про Україну — між ними й такі фундаментальні книжки, як „Історія України — Грушевський“, „Історія України — Магніт“, „XX вік України — Магніт“, „Юридичний Резистенс“ — видання УККомітету та ін.

Минулого року, нпр., було вислано не більше як не менше, як 850 таких пакувків різним видатним людям. Куди? Майже до всіх держав світу. Цим же людям висилається й „Український Бюлетень“, двотижневик англійською мовою, що виходить при ПАУК, а також „Український Квартальник“, що видає УККомітет.

Але одна справа тягне за собою другу.

Кілька запитали чеського фабриканта взуття Батю, як це він з малого шевця став шевцем фабрикантом (побудував ціле місто — Злін, а шкiру сам довозив з Африки, південної Америки і т. д.). На це Батю, посміхаючись, відповів:

„УВАГА! Українці і Українці міста СІРАКЮЗ, Н. Й. В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ (Sept.) 1951 Р. о год. 7. ввечері. В САЛІ „НАРОДНОГО ДОМУ“ — відбувається: МАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ ВСІХ ГРОМАДЯН-УКРАЇНЦІВ м. СІРАКЮЗ і ОКОЛИЦІ В СПРАВАХ ПОЛІТИЧНИХ і ГРОМАДЯНСЬКИХ Реферувати будуть: Вн. Ю. РЕВАН, Організа. Реф. УКА. Запрошені чужі Референти. Простіть усіх громадян прийти на це Віче! Важні справи будуть обговорені! Центральный Комітет Укр. Організації м. Сіракуз. Відділ Укр. Конгр. Комітету м. Сіракуз.“

УСІ УКРАЇНЦІ МІННЕАПОЛІС СТ. ПОЛІ І ОКОЛИЦІ незалежно від будь-якого поділу улаштуються „УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ“ в салі ДЕНБОР ТЕМПЛІ 117-4 вул. (117-4th St. S. E.) В НЕДІЛЮ, ДНІ 7. ЖОВТНЯ 1951 Р. в 3-й годні пополууді. В програмі виступають з'єднані хори, солісти, танки і промови вишарпаних американських діячів та вистава матеріалів про Україну і її боротьбу за державну незалежність. Вистава народного мистецтва та праця українських артистів мистецтва. По закінченню Концерту буде ВЕЧЕРА І ТАЦІ. Вступ для дорослих 75 ц., а для дітей 25 ц. Прийдіть самі і запросіть якнайбільше американців і своїх знайомих. Комітет Українського Дня.

УВАГА! — ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦІ! ЧЕРГОВІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КОМІТЕТУ ДЛЯ УЛАШТУВАННЯ ФЕСТИВАЛЮ ЗУАДЕ В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1951 в год. 3-й після полууді, безпосередньо після Окружних Зборів Відділу УНСоюзу в Клубі Горзак при 847 Норт Френклін Стріт. Прохатимось всі українські національні організації Філадельфії і околиці, щоб доконче вислали своїх представників на ці збори. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

можна розбудувати велику справу.

І секретар показує кілька останніх листів: ось від Італійського сенатора, що цікавиться українською справою. Він є одночасно й професором високої школи політичних наук в Римі. Ось лист з Голландії. Пише директор радіовислани. Він одержав від ПАУК-а українську літературу і вже мав два виступи по радіо про Україну. А ось — лист від впливового члена парламенту одного з американських держав. Пише про свої великі симпатії до України, і виявляє готовність допомагати їй свого боку. Ще лист — від університету з Берліну (звичайно, не із соціалістичної зони). Університет дає за надіслану літературу і сповіщає, що готовий улаштувати кілька виступів українських професорів по східно-європейським питанням.

Матеріал справді прецікавий і надзвичайно важливий. І з цього видно, що Пан-Американська Українська Конференція ходом річей обертається в дуже поважну інституцію. Уже нині набралася ціла низка дуже важливих справ і дуже цікавих зв'язків. Їй треба уділити пильну увагу і дати всяку поміч, в першу чергу матеріальну, щоб вона могла справитися із тими завданнями-зобов'язаннями, які тепер перед нею стали.

Головний управля Спілки Українських Робітників у Бельгії (СУРБ) звернувся із закликом до українських вуглекопів у Бельгії у зв'язку з виборами синдикальних делегатів на копальнях голосувати за список християнської Центральної Вуглекопів.

Розподіл СССР та рівновага сил

(Закінчення зі сторони 2-го)

Можливо хтось здивується, як могли ми Україну та Білорусь врахувати до того комплексу. Україна і Білорусь безсумнівно чисто європейський комплекс, проте вони не можуть забувати про існування Сходу, хоч би й тому, що саме вони від того Сходу колись найбільше лиха зазнали. Під його ударами впала в першу чергу сила і могутність України — Росія, мусить стати основою мирного співжиття тих народів у майбутньому. До того Корея, Філіппіни, Індія та інші країни Сходу напевно скорше „розуміють“ Україну, як їх вчорашні поневолювачі. Ті народи можуть стати теж і прихильниками того, хто нині в їх змаганнях дає їм свою підтримку. Америка не повинна того факту ніколи спускати з очей. В такій констеляції — ідея розподілу СССР це не тільки факт величезного морального значення, але й факт нової побудови рівноваги сил на європейсько-азійських теренах, рівноваги, яка стане вислідом не механічного сприяння кабінетних формілов, але буде вислідом схвалення справжнього реалізму, буде органічною розв'язкою. Присутності в Кореї грецьких, турецьких і т. п. воєнік сьогоднішнього уважно око політика не може легковажити, а історія прийме це, як один із найважливіших фактів.

В тому новому „реалізмі“ лишаться вправді ще такі великі країни, як Китай, Америка, Японія, Росія, та Індія, але буде ряд середньо-великих країн у світі, таких як Німеччина, Англія, Італія, Бразилія, Аргентина, Україна, ну й ряд менших народів. Всі вони будуть в Об'єднаних Націях інструментом миру. Присутність того чи іншого великого сусіда автоматично привнолюватиме менші народи до творення комплексу відповід-

В ДВАДЦЯТИЛІТТЯ СМЕРТИ ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ

Дня 4 жовтня цього року кінчиться 20 років од смерті славної української артистки Марії Заньковецької. Заньковецька люди, знаючи в сценічному мистецтві, називали українською Елеонорою Дузе. Елеонора Дузе — італійка, найславніша в світі свого часу сценічна артистка. Отже Заньковецьку називали найславнішою артисткою світу.

Марія Константинівна Заньковецька була родом із села Заньки коло Ніжина на Чернігівщині й носила з дому справжнє прізвище Адамовська. Походила з дому небагатого поміщика. Вже на 17-му році життя вона вийшла заміж за російського офіцера Хлистова й разом з чоловіком виїхала в Молдавію підчас Російсько-Турецької війни 1878-79 рр. Тут же, як військовий, перебував на фронті наш славний артист і організатор театру Микола Садоський (по сцені Тобілевич). Зустрілися Заньковецька й Садоський — і артистка знайшла свій талант: вона стала брати участь у виставах на фронті, які уряджував Садоський. Пізніше ж коли Заньковецька одвідала, вона вдруге вийшла заміж за Миколу Садоського.

Від 1882-го року почалася вже систематична й безперервна праця на українській сцені Марії Заньковецької. Мінатюрна й вишукано граціозна й зграбна — своєю грою вона чарувала людей. Слідуючи за її рухами й словами на сцені, публіка забувала світське поринаючи за артисткою в її гру. Але при величезній силі таланту — Заньковецька носила в собі страшного хробака: була дуже заздря й недопускала поруч себе конкурентів інших талантів, а вони в театрі братів Садоських (Тобілевич, Саксаганський, Карпенко-Карий) були. Зокрема псувала Заньковецькій нерви своєю талановитою грою сестра Садоського Варилоті. Це привело навіть до розбиття трупи на кілька менших, в одній із яких Заньковецька працювала далі.

Артистка не сходилла зі сцени і по революції. Лише про останні роки її життя за більшовиків мало знаємо. Відомо лише, що жила й вмерла у нужді в Чернівцях.

Щоб зрозуміти, яку велику роль в історії культурного життя українців залишила праця цієї жінки, треба пригадати, що Заньковецька вступила на сцену саме тоді, коли було заборонено в Росії українське слово, а український театр лише терпіли й переслідували. Хотів губернатор — дозволяв виставу дати в місті; хотів — не дозволяв. І мало того, що забороняли всякі інші п'єси крім побутових, де тільки „ковбаса й чарка“ мали фігурувати, але ще вимагали — поставити п'єсу „малоросійською“, зараз же обв'язку поставити і „руською“ і на стільки ж актів. Такий порядок гнав трупи українські в російські міста, а зокрема до Петербургу, тоді столиці, де було взагалі вільніше.

Як гра була цієї української Елеонори Дузе, свідчить сама російська столиця, що так не любила українців-сепаратистів. А Заньковецька рішуче відмовлялася йти на російську сцену, навіть в імператорський театр, куди її нерідко запрошували.

Українська трупа Кропивницького, в якій грала Заньковецька у вісімдесяті роках, мала величезний успіх у Петербурзі. Російська преса без різниці напрямків, мистіла захоплені статті про український театр. Навіть найбільш українофобна газета „Новое Время“ змінила була тоді свою звичайну поведінку і сніжана зневажливості до українців, а її редактор Суворин особисто писав про Заньковецьку: „Ось де справжній талант, ось де справжнє акторське мистецтво! Я одверто кажу: іншої такої акторки я не бачив“.

Не менший успіх мала в Петербурзі Заньковецька в 1904 році. Тоді артистка грала в групі Волика. Особливо їй публіка маніфестувала на прощальному бенкеті. Але кожний новий приїзд Заньковецької до Петербургу був її цілковитим тріумфом. Проте найбільшого успіху досягла вона в році 1912, коли вона грала в групі Гайдамаки. Тоді ціла трупа була запрошена грати перед царською родиною. То-

ГІСТЬ З АРГЕНТИНИ УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Прибув до Злучених Держав п. Теодор Хомишин, власник підприємства залізних виробів в Буенос Айрес, Аргентина. Вертаючись з Канади, де відвідував родину, вступив до редакції „Свободи“ і передав багато цінних інформацій про відносини в Аргентині, а зокрема про те, як там живе українська еміграція. Помінаючи політичні тертя, які тут і там проявляються, українське життя назагал піднімається, економічно й культурно. Українська справа знаходить щораз краще розуміння в широкій і впливовій колах аргентинського громадянства. Видаваний Аргентинсько-Українським Інститутом в еспанській мові журнал „Ukraina Libre“ („Вільна Україна“) дуже поширений і прихильно прийнятий пресою, громадянством і урядовими колами. Живу діяльність проявляє Літературно-Мистецько-Журналістична Громада. Усе наше життя зосереджене в Українському Клубі (голова: Михайло Григорашук, скарбник: Теодор Хомишин), де містяться такі організації, як Допомоговий Комітет, Лікарська порада, Союз Українок, Мистецькі Журналісти і Літератори, Театральна Студія ім. Леся Курбаса, Станція УСС, Українські Ветерани, Пластуні і т. д. Очевидно далі діяльні старі організації як „Відродження“, „Просвіта“.

Як відомо, до Аргентини прибуло поважне число українців зі скитальщини. Всі вони працюють і — як виглядає — вдоволені, що знайшли в Аргентині захист.

Аргентинський гість, років 44, п. Хомишин, походить зі Західної України, з Звенигороду біля Львова. До Аргентини прибув в 1928 році.

ді ж припав тридцятилітній ювілей праці артистки. Цей день був святом Заньковецької. На тому святі сказав до артистки наш славний поет Олесь:

Де йшла вона — там сходили
Куди дивилася — зирли.
Із снів її займалися діаманти,
З їхніх — знімались чайки.

Хто чув її, той чув наш степ
Стоя у нашому гаю;
Той розумів наш біль і гнів
І плакав в нашому краю.

Таку ми мали акторку. Тому й нагадує про неї в оце минаючу річницю її смерті.

А. Корчак

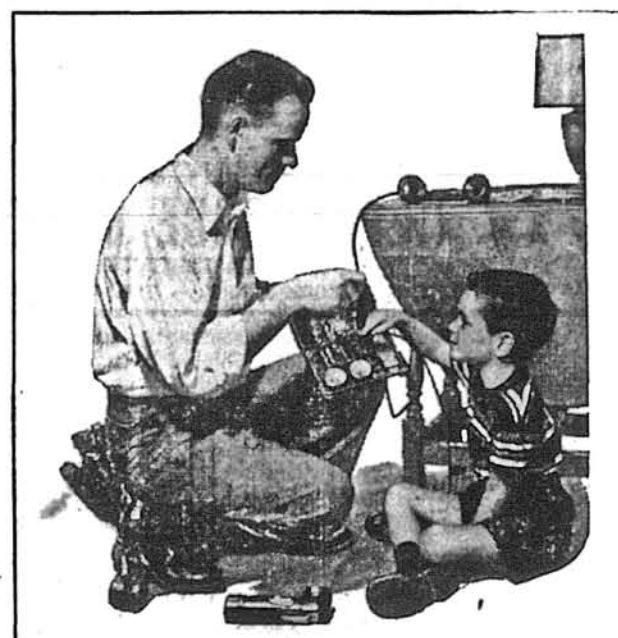
В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

УВАГА! Українці м. Гартфорду й Околиці! УВАГА! ШИРШИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ м. ГАРТФОРДУ — повідомляє, що: В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1951 в годні 3-й після полууді в салі Bulkeley High School, 470 Maple Ave., Hartford, Conn. — відбувається: УКРАЇНСЬКА ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ УКРАЇНИ. В програму входять: хороні продукції українського хору, рецитали, доповіді в українській та англійській мовах та ухвалення резолюцій. З доповідями виступлять делегати українських централних установ з Нью Йорку та запрошені гості. Просимо українську Товариства в околиці Гартфорду здержатись від урядкування імпрез в цей день. Українці! Вей, в кого бється серце українське, прибуваймо на маніфестацію! Станьмо всі одною лавою в обороні України! Піднесім гомінкий голос протесту проти російсько-більшовицького імперіалізму! Ширший Громадський Комітет м. Гартфорду, Конн.

УКРАЇНЦІ ТА УКРАЇНКИ М. ДІТРОЙТ! ЗАХОДОМ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОГО КОМІТЕТУ — відбувається: МАСОВЕ ВІЧЕ В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ 1951 Р. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ, 4655 Мартин вул. Дітройт, Міш. Початок о год. 7-й ввечері. ТЕМА: Участь Українців в кампанії для повного вибору українки, МАРУСИ Е. БЕК до Міської Ради. ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ: Василь Цимбаліст, президент; Олександр Крайніський, писар; Юрій Лихоліт, Осип Заплатинський, Адр. Михайло Мозола, Інж. Іван Дечун, Осип Королінчик, Осип Фариняк, Григорій Івасюк, Василь Сербаб Насупня Королінчик, Марія Сена, Марія Прокопович, Катерина Хомак, Міні Дзієн, Марія Яніська. — НЕ БУДЕ ЖАДНОЇ ЗБІРКИ! —

НЬЮ-ЙОРСЬКИЙ ОСЕРЕДОК МАТРІНОГО СОЮЗУ УКРАЇНОК — запрошує: УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НЬЮ-ЙОРКУ П ОКОЛИЦІ НА ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ ДОМІВКИ при 208-210 EAST 6th Вул., В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ (Sept.) 1951 Р. о год. 3:30 попол. У права.

"WHAT MAKES IT RING?" Scott Marshall, 5, of 147 Franklin Street, Bloomfield, is thoroughly fascinated as Edward Garlock, telephone repairman, adjusts the family telephone. It's rare that you need a telephone repairman, for constant checking and testing discovers and corrects most trouble before it affects your service. But when your telephone is out of order, it's usually back at work in less than 2 hours.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

ПРАЦЯ

ПОТРІВНО
ПОРТЕРІВ - ПРИВІЛЬНИКІВ
Нічна праця, стало, добра платня!
Голоситесь щодня між 3 а 5 поночі.
15-25 Whitehall Street, New York City
(близько South Ferry, між 210)

ПОТРІВНО ТАЩЕРА
до меблів на замовлення.
Голоситесь до:
WOERNER & TAEGER
400 S. 12th Street, Newark, N. J.
Market 2-5986

ПОШУКУЮ ЧОЛОВІКА
І ЖІНКУ
38-40 років без дітей до праці в
стейт Коннектикат. Мужчина мусить
бути проворний. Для жінки домашня
робота. Мусить вміти трохи по
англійськи.
Голоситесь щодня — крім суботи,
між 3:30 до 4:30 поночиди, до:

MYCHAJLO HURYN
Allied Maintenance
350 5th Avenue, New York City
5th Fl., Room 520

РОЗШУКИ

Степан Пашко пошукує 1) Стаха
Пашка з с. Залесці, пов. Вірба,
що вийшов до Америки перед
першою світовою війною і 2) Івана
Дубовського також з села Залесці,
який вийшов до Америки по першій
світовій війні. Хто знає щось про
них або вони самі, прошу написати
на адресу: Stepan Pashko, 3129
Federal, Denver 11, Colo.

Пошукується в дуже важкій родинній
справі п. Андрія Мартинюк,
родж. в 1898 році в Баткині, на Волині,
книгар в Рівному перед війною,
який приїхав до ЗДА в вересні 1949
р. та переживав якийсь час у Буфало,
N. Y., а пізніше вийшов на захід
ЗДА. Він сам, або інші особи
які знають його теперішнє місце
перебування, хай подадуть його
адресу:

Dr. ALEXANDER KASZUBA
St. Joseph's Hospital, Yonkers, N. Y.
Проститься інші українські часописи
передрукують це оголошення.
Пошукує СЕНЬКА СПУЛІК з
с. Раків, пов. Долина, який перебував
в Нью-Йорку. Маю для нього
важкий лист. Хто про нього знає або
він сам писати до:

ANDREW UHRINIAK
105 Allen Plan, Donora, Penna.

РІЗНІ ОГолошення

ORANGE 4-2484
ORANGE VALLEY HOME
MAINTENANCE
OIL BURNER INSTALLATION
& SERVICE
also Timken Silent Automatic
OIL HEAT
36 FREEMAN PLACE
West Orange, N. J.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острів до доглядів недуги чоловіків
і жінок. Шкірні, X-Ray, Роздутьтя
жизні лікуємо без операції. Переводимо
аналіз крові для супружних
дозволяємо. — Офісний години: Щодня
між 10 рані до 6:45 вечора.
В неділю між 11 до 1 поночі.
Громадянина \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave. N.Y.C.)
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Fluoroscopia. X-ray
Electrocardiograph, Analysis. Переводимо
аналіз крові для супружних
дозволяємо.
Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м.
В неділю між 10-2 поночі.

Д-р М. МАНЗЕЛЬ
лікар з старого кола, говорить по
українськи, багато років успішно лікує
гострі й застарілі недуги чоловіків
і жінок, недуги нирок і сечового
міхура, ніг та загальне ослаблення.
Лічення застрахування пенсії і інших
лікарств. Аналіз крові, сечі
і інших виділень. Аналіз крові для
супружних дозволяємо.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY,
коло 4-ої Евеної і Union Sq.
Години: Щодня між 10 рані до 1 поночі,
від 4-ої ввеч., в неділю між 11—1 поночі.
Громадянина \$3.00.

В КОЖНІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС "СВОБОДА"

СТАТИСТИКА НАТУРАЛІЗАЦІЇ 1950-го РОКУ

У 1950-му фінансовому році, що закінчився 30-го червня 1950 р. було натуралізовано 66.346 новоприбулих осіб — найменше число натуралізованих від 1911-го року. (1949-го року натуралізовано було новоприбулих 66.594). Мала імміграція підчас депресії 1930-их років, а також і в роках війни, та велике число натуралізованих під час Другої Світової війни — це головні причини ще й дотепер скороченого числа натуралізацій. Число людей, що подали заяви про бажання дістати громадянство, зросло 1950-го з 64.886 у 1949 до 93.527 минулого року.

Із 66.346 осіб, натуралізованих у 1950-му році, 27.587 приїхали до ЗДА між 1940 і 1949 роками; 6.186 осіб — між 1930 і 1939 роками; 16.634 особи — між 1920 і 1929; 14.003 — між 1900 і 1919 роками. Із загального числа осіб, натуралізованих останнього року, 12.829 — колишні підданці Британської Імперії; 8.743 — польські громадяни; 6.065 — німецькі; 5.882 — канадські; 3.793 — польські; 3.257 — філіппінські; 2.323 — мексиканські; 2.122 — сиветські; 1.867 — французькі; 1.667 — грецькі і 1.451 — ірландські.

Число осіб, що дістали посвідки похідного громадянства, трохи зменшилось, з 16.652 у 1949-му до 16.502 у 1950-му. (Посвідки похідного громадянства видаються особам, що стали громадянами після їх народження через натуралізацію їхніх батьків, або якимсь іншим способом). Посвідки про громадянство було видано 4.320 особам, що були роджені за кордоном від батьків — американських громадян. Минулого року було видано 3.899 таких посвідок.

Упродовж 1950-го року суд відхилив прохання про натуралізацію 2.276 особам, а в 1949-му — 2.271 особам. У це число входять 1.537 осіб, що не з'явилися на суд або якимсь іншим способом не підтвердили свого наміру стати громадянами; у 197 випадках апіканти померли перед тим, як прийшов їх час натуралізації; у 151 випадку апіканти не змогли виявити знання й розу-

ХВОРІ НА ШЛУОК

ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАЧКІ ХВОРОВИ, ЩО ПОВСТАЄ НА НАСЛІДОК НАДМІРНОГО КИСЛОТНОСТІ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГДНЕННЯ ТЕРПІНІ — ЗАМІНИТИ ЗАСІБ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на відкування від надмірної кислотності, жажливо різніх запалень шлунка, добуваються сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, захищене якимось патентом, називається SUBTANIL і воно приносить полегшення майже безпосередньо після того, як дістанете його з шлунка. Воно діє як магнет, абсорбуючи та нейтралізуючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптоми недуги, відчувають жахливий біль в нирках, газів, згази, блювання та інших позначках надмірної кислотності, підтверджують тепер помітну полегшення після уживання SUBTANIL. Лікарство продається з точною гарантією зворот грошей.

Через спеціальну офіртуру, члени цього часопису можуть дістати SUBTANIL по знижених цінах. Треба лише вислати це повідомлення по SUM LAR CO., Dept. A-417, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N.Y. і дістанете дві \$3 пакети за \$5, отже \$1 знижка як звичайна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть поштові при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____

ВІДВІДАЙТЕ ЦЕЙ ВЕЧІР! ВСІ!
ВІДКРИТТЯ
ГОСТИННИЦІ — САЛЬОНУ
новоприбулого пана СТЕФАНА ЛЕВКОВИЧА при 854 Н. Вестерн Евено, Шікаго, біля дому У. Н. Союзу
— відбудеться —
В СУБОТУ, 29. ВЕРЕСНЯ (Sept. 29) 1951 Р.
в приміщенні (галі) Українського Народного Союзу.
Багато несподіванок! До татів приграватиме муз. Мак-Чижик.
На вечір запрошують все українсько-американське громадянство.
Прийдіть, щоб зробити своєю присутністю вечір цікавим!
Комітет.

Т-ВО „САМОПОМІЧ“ 140 Essex Street, Jersey City, N. J.
— улаштує: —
під керівництвом інж. К. ЦЕРКЕВИЧА,
для бажаних місцевих та околиць
КУРС ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ
Курс має підготувати учасників на тепер так дуже
пошуканих техн. креслярів.
Докладні інформації у голови Т-ва
проф. ВАШУКА, 340 Hendersoq Street від 5-7 год. вечора.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОДБАЙМО САМІ ЗА СЕБЕ

В Лондоні, як і в Нью-Йорку існують „Linguaphone Institute“ для вивчення чужих мов. До цих мов є відповідні платівки — фонографічні рекорди — і підручники, приміром: „Linguaphone Conversational Course“ „American English“ — до цієї книжки є граматичний коментар в німецькій, російській, польській і інших мовах. Рівно ж є словники англійсько-німецький, російсько-англійський і т. д. Але в українській мові нема...

На мою думку було б добре, щоб українці, які вивчають англійську мову (мають платівки Linguaphone Institute звернулися в англійській мові до дирекції інституту за проханням видати їм граматичний коментар і словник в англійсько-українській мові.

Нам треба виставити домагається, бо ніхто нам сам нічого не дасть.

Подати адреси:
Linguaphone Institute,
30 Rockefeller Plaza,
New York 20, N. Y.
Ті хто вивчають англійську мову — рекорди з Лондону — нехай звернуться до:
Linguaphone Institute,
209, Regent Street,
London, W. 1, England.

І. В.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО-ПОРК, Н. Й.

Жалібно сходили

В суботу 1-го вересня ввечері в домі 10-го Відділу ОДВУ в Нью-Йорку, відбулися „Жалібно сходили“, присвячені 10-тій річниці трагічної смерті с. п. підпол. М. Сибірського і с. п. О. Сеника-Грибівського, котрі загинули від братоубивчої руки в Житомирі 1941 р.

Проф. П. Голубенко висловив доповідь та окремо підкреслив значення підпол. М. Сибірського, як ідеолога Українського Націоналізму та загальний будинок та державницької думки, що є видана окремою книжкою „Націоналізм“, в якій є середина між книжками і поглядами п. проф. Ісаака Мазени „Демократія“ і п. Д. Донцова „Аристократія“.

На заклік члена комітету улаштування сходили, п. Сеника, присутні зложили членів ОУН і учасників Української Повстанчої Армії, що став несподіваним через втраченні ноги під час виконуваних наложених на нього обов'язків суму \$48. — По \$10: Григорій і Іван Ярмечуки, по \$2: А. Прадишук, Д. Фурманець, В. Луцький, по \$1: Степан П. Голубенко, М. Лекновський, П. Сеника, С. Селенко, П. Чичала, А. Величичук, І. Колосів, Шейкіт, М. Дистрия, П. Кіра, Н. Столярчук, С. Кметик, В. Бориско, Е. Сибіло, В. Гриник, Петя, М. Сухоцький, Ф. Сушич, М. Калмицький, А. Маланчук і Тамара.

Володимир Гриник і Петя — оба учасники УПА.

Григорій Ярмечук

Маніфестація українсько-татарської призири стала на сходо-значній конференції в УВАН в Німеччині, де з двома доповідями виступили тюрський учений — член-кореспондент УВАН д-р Е. Кірімлі. Обидві доповіді конференція обговорила і ухвалила видати їх друком.

ПЕРЕВІЗ
пасажирів, пакунків і речей
у місті, поза
місто і на
дальшу
віддал.
ПО НИЗЬКИМ ЦІНАМ.
Голоситесь: 6-10 ранку і 6-10 веч.
Телефон: CV. 9-7879
М. SHULGIN TRANSPORTATION
2666 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ

Заходіть або пишіть по українські і другі рекорди. Висламо рекорди по цілому світі. Пишіть по каталогу.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

Перевоз місцеві Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

СЕКЦІЯ КНИГОЗНАВСТВА

Української Вільної Академії Наук.

В Німеччині, на сканіальній, в числі багатьох секцій при УВАН була також і „Бібліологічна Група“. Вона об'єднувала члених українських книгознавців на сканіальній. Праця в Групі провадилася кабінетною методою. Виследило її було відношення на чужині „Бібліологічних Вістей“, книгознавчого органу. Редакційна колегія, в складі: В. Дорошенка, В. Пороско-го та Л. Виковського, підготувала матеріали для першого числа „В. В.“. УВАН видає його згодом в серії своїх видань, як ч. 41. Одночасно з його були зроблені три видатки (ч. 44, 45, 46). Незалежно від того, заходами окремих членів Групи, видано було дві книгознавчі брошури про: 1. „Національну Бібліотеку Укр. Держави“ (ч. 23) і 2. „Укр. Відділ Бібліотеки Стенфорд Університету“ в Пало Альто, Каліфорнія (ч. 16). Після того в потрфелі рукописів Групи знаходилось ще декілька книгознавчих рукописів, в тому числі праці проф. А. Животка. В 1948-50 рр. „Бібл. Група“ УВАН в Німеччині поволі розпалася через роз'їзд її членів по різних законах-ських країнах.

Частина членів кол. „Бібл. Групи“ опинилася в ЗДА згуртована біля місцевих Філі УВАН. Від неї, навесні 1951 р., пішла думка відновити перервану бібліографічну діяльність в рамках „Секції Книгознавства“ при УВАН в ЗДА. Секція Книгознавства має на меті теоретично й практично плекати книгознавство (науку про книгу) загально й в усіх його галузях та виглядах. Зокрема Секція досліджує українське книгознавство та ук-американське його галузь. Для цього Секція: 1. гуртує книгознавців, 2. допомагає їм провадити наукові дослідження книгознавчих проблем, 3. влаштовує книгознавчі доповіді та конференції, 4. організовує виставки з різних ділянок книгознавства, 5. збирає рукописні праці з царини книгознавства, 6. продожує видавати „Бібліологічні Вісті“, як свій неперервний орган, 7. допомагає „Музею-Архіву“ УВАН в громадянстві й веденню його книгозбірні, архіву й інших збірок, що мають відношення до книгознавства, 8. допомагає „Музею-Архіву“ також у заочатковій частині ведення різних бібліографічних праць.

Секція Книгознавства УВАН запланувала на 1951-52 акад. рік 4 прилодні книгознавчі конференції. Перша з них відбулася 15 вересня ч. р. з таким програмом: 1. Л. Виковський — До методології книгознавства, 2. Ю. Тищенко — Укр. народні часописи „Село“ та „Земля“ і їх роль в пробудженні національної свідомості селянства, 3. П. Одарченко — Укр. книга в Канаді (Спріж Україна). Після наукової частини відбулися організаційні збори „Секції...“. Обговорено було план праці та фінансовий кош-

Дізнаюся сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 27-го серпня ч. р. в Гаутингу (Німеччина) помер мій найдорожчий муж і батько

ІНЖ. ЛЕОНТІЙ ПОЛУТРЕНКО

Покійний народився в Білобожниці, пов. Чортків. Студії закінчив при Львівській Політехніці і там же працював. Покійного похоронено на цвинтарі в Гаутингу (Нім.).
Панхидя по покійному відправиться 27-го вересня о год. 20-18 (8-18 вечором) в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а поминальне Богослуження 29-го вересня о год. 9-18 рано в тій же церкві.
Горем прибито
ЖІНКА, ДОНЬКА І СИН

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
мас на складі власного виробу

ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах.
у нас куплені капелюхи приймаємо до переробки.
Дальше пригадаємо, що масно відділ
МУЖСЬКОЇ ГАЛІАНТЕРІ
а саме:
першої якості сорочки, спортивні сорочки, піжами, знамої марки: „Jaysen“ і „Fruit of the Loom“.
ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЯ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ!
Говоримо по українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 8:30 веч., в П'ЯТНИЦІ І СУБОТИ ДО 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK CITY
між 2-ого а 3-ого Евено.

торис. Одночасно переобрано керівництво „Секції“ сеньора української бібліографії — директора В. Дорошенка, випадає почесний голо-во, видає — Юрія Тищенка ді-лоним головою, а інж. Лева Виковського затверджено секретарем. Наступні конференції прокуються в листопаді 1951 р., в лютому та квітні 1952. Докладний термін та програм цих конференцій буде своєчасно оголошений в пресі.
Повідомляючи цим шляхом про заснування „Секції Книгознавства“ УВАН в ЗДА, запрошуємо укр. книгознавців та прихильників цієї царини взяти участь у працях Секції. Адреса секретаріату Секції:
L. BYKOVSKY, 164 E. 127th Sts., Apt. 21, New York 35, N. Y. U.S.A.

Палата Репрезентатів просла-джує Катинську різню 10-15 тисяч польських офіцерів, доканоу, як кажуть поляки, совєтською владою підчас другої світової війни. Цю справу взяв у свої руки кол. амбасадор до Польщі, Артур Вілс-лейн. Він хоче довести до виснажен-ня, чому не суджено за це виснажен-ня на процесі в Нюрнберзі.

Згинуло 21 осіб при розбитті поїзду з мандрівними робітниками коло Ріо де Жанейро, у Бразилії. Поїзд сто осіб було покличених. Потім з робітниками наїхав на то-варовий 3-заду.

Знавець спеціальних інструмен-тів в департаменті оборони, фізик Милтон Е. Пуг, пропав, коли вийшов з мешкання в Арлінгтоні, під Вашингтоном, на працю в Ветсда, у стрейт Мериленд. Від поведілка нема про нього чути.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15 вересня 1951 року, „по-мерло“ у 58 році життя
СОФІЯ ВАВРИШИН,
довгочасна члениця від. 62 У. Н. Союзу в Голіок, Масс.

Покійна щедро давала жертви на українські цілі. Походила зі села Павлівка, повіт Тарнів. Поділила в смутку мужа Лью. Сестру Анну Прокоп, близьку і дальшу родню.

Похорон відбудеться 18 вересня при великій збірці народу, рідні і члени.
В. І. П.
Д. Хрусталик, секр.

Дня 21 вересня помер по дов-гія недужі член Бр. св. Юрія
НОСИФ КІШЕНЮК.

Покійний походив з села По-монакта, пов. Рогатин, Україна. Був членом від. 160 У. Н. Союзу в Jamaica від 1923 р. Покійний о-статив в смутку жену Еву.

Похорон відбудеться 24 вересня. Нехай вірна земля стане пером для покійного.

Втомила себе я трое дітей пані Еллен Стюарт з Торонто, у Канаді, захищаючи закритим атомом в озеро Онтаріо.

КОЛИ ХТО Бажав здобутися назавше **СИНІНИ** у волоссі, кепського запаху в роті, **УГРІВ, ПРИЩІВ**, зморшок на обличчі, **РЕВМАТИЗМУ**, хоч мати заше м'яку шкіру на руках і обличчі, готувати алко-гольні і безалкогольні **НАПОЇ**, виробляти порошки для **МНТ-ТБ** брудних рук і речей. — Коли хто хоче мати **Turpenmint** — засіб проти ревматизму, а да л'яше пояснення як його приготувати, а теж мати до-даткові відомості про лікуван-ня ревматизму,
(коштує 10 доларів, проба 1 долар)

хай пришле свою адресу до:
S. KOROLKEVICH
(c/o P. Markus)
316 Main Street,
Blackstone, Mass.

Proc Beauty Salon
166 Second Ave., N. Y. C.
AL. 4-8675 Near 12th Street

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРС
САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ
І КУРС ІЗДІ.

КУРС МЕХАНІКІВ
КУРС ІЗДІ АВТАМІ
Постараємося для Вас програти Лавоену. Наці учні дістають дипломи. Помітимо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. **КУРС ІЗДІ** ДЕНІ, ВЕЧІРНІ І НІДІЛЬНІ Інструктори фахівці. Зал. в 1918.

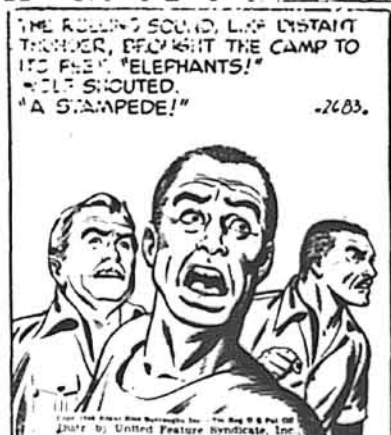
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., біля 10th St.
NEW YORK CITY

ІВАН БУНЬО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
архівна потреба — \$150
ціна низька — \$100
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Замовляйте похорони в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2683. Скептик

Глухий звук, схожий на да-лекій грім, поставив цілий та-бір на ноги. „Слоні! Тікай-мо!“ — крикнув Вольф.

„Вони стопчуть усе споряд-ження. Лізьмо на дерева!“ — викрикнув Ларсон. — „Ні!“ крикнув Тарзан; „Стійте там, де стоїте! Я заопікуюся Танто-ром!“

„Ага! Тарзан біжить, щоб рятувати свою шкіру, а нам каже залишатися тут!“ гук-нув зневажливо Вольф. — „Доброго провідника вибрав ти, Ворріку!“